

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Goniec Częstochowski

DIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: miesięcznie 3 mk. 00 fen., kwartalnie 9 mk. 00 fen. za odosobienie do domu dopłaca się 20 fenigów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 10 fenigów.

Ceny ogłoszeń: za wiersz pittoowy jednoszpaltowy na I kol. 1 mk. 50 fenigów, na II i III kol. 65 fenigów, na IV kol. 45 fenigów. Ogłoszenia drobne po 10 fenigów za wtyczkę.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem dni wtorkowych od godz. 10 — 2 po poł. Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji CZĘSTOCHOWA, ulica Pann Maryi Nr. 38. — Telefon Nr. 5

2-a LOTERJA KLASYCZNA

na rzecz towarzystw kulturalno-oświatowych.

23,500 losów, na które pada 11.750 wygranych i 10 premij.

Ciągnięcie II-iej klasy 4 i 5 czerwca 1918 r.

Zarząd Warszawa, Królewska 23.

Ostatni dzień wymiany przez graczy losów do II-iej klasy u odpowiednich kolektorów upływa z dniem 31 maja r. b. 0146—

Lloyd George o wojnie.

Więść o nowym uderzeniu Niemców na froncie zachodnim doszła niemal równocześnie z mową angielskiego męża stanu, Lloyd George'a. Minister angielski przewiduje nowe walki i zapowiada, że czekać wyniku ich będzie z największym spokojem. Zadaniem rządu, jest iść drogą pośrednią, między pacyfistami, a militarystami i dążyć niezłomnie do zwycięstwa do pogrzebienia militarystów pruskich.

A jakież są widoki? Na morzu doszła koalicja do tego — stwierdza p. Lloyd George, — iż w kwietniu wybudowano więcej okrętów, niż ich zdołali zatopić Niemcy i zniszczone więcej łodzi podwodnych, niż Niemcy ich wybudować zdołali. To wszystko gwarantuje koalicji możliwość przetrwania. Odbywa się wyścig między Hindenburgiem a Wilsonem. Meta pierwszego, to rozbić frontu koalicji na zachodzie — drugi ma dostarczyć pomoc, od której zawisł bój ostateczny, której zadaniem będzie zniszczyć militarystów pruskich. Dlatego Lloyd George mówi, „iż zbliżamy się do trzeciego stadium największej bitwy w dziejach świata, która będzie miała daleko poważniejsze następstwa dla rodzaju ludzkiego, niż jakakolwiek inna bitwa”.

Jest w takim postanowieniu kwestji przyznanie, że koalicja dzisiejszemi swymi siłami, decydującego zwycięstwa wywalczyć nie może, a bez niego zawręcz pokoju niechce pod żadnym pozorem.

Nad pokojem zaciążyło widmo rozbioru Rosji. Ten straszny przykład zniszczył wszelką możność porozumienia pomiędzy walczącymi stronami.

Dyplomacja niemiecka pragnęła stworzyć „faits accomplis”, pragnęła poczynić zdobycze i usunąć je z przyszłych dyskusji pokojowych. Stworzyć dla Niemiec niezaprzeczalne prawa do urzędzenia wschodu w myśl swoich żądań.

Dyplomacja niemiecka tem samem zrezygnowała nadal z jakiegokolwiek działalności i przelała wszystkie swe uprawnienia na miecz — całą przyszłość wojny, pokoju, państwa, narodu własnego, rzuciła na kartę walki orężnej, wyrzekając się wszelkiej w tem kierunku interwencji. Tak rozumiała owe pokoje na wschodzie dyplomacja koalicji i wyciągnęła konsekwencje, które brzmią: „precz z pokojem porozumienia!” I znów rozgryze walka, o której znów powiedzą, że przewyższa wszystko, co było dotąd — przewyższa grozą i zniszczeniem. A wraz z przedłużaniem się morderczej wojny wzrastać będą te braki i cierpienia, pod którymi uginają się narody Europy. Przyszłość, na tle obecnej sytuacji przedstawia się mgliście i niepewnie, a kryje w sobie wszelkie możliwości.

WOJNA.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (Urządowo). Wielka Kwatera Główna donosi dnia 31 maja Grupa wojsk następcy tronu baw. ks. Rupprechta.

Walka artyleryjska o zmiennej sile; drobne potyczki piechoty.

Grupa wojsk niemieckiego następcy tronu.

Za uciekającym od Allette na południe Oisy wrogiem podażyliśmy przez Oise i Ailette i osiągnęliśmy linię Bretigny—St. Paux—Trosby—La Loire.

Na północ od Aisne odrzuciliśmy wroga w ciągłej walce poza Diensy i Chevigny.

Na południu od Soissons poprowadziliśmy francuzi kawalerję i piechotę do energicznego kontrataku.

Została ona wzięta pod nasz ogień i pobita. Przekroczyliśmy szosę Soissons—Hartennes.

W kierunku na Fere en Ternois z południowego zachodu przez Marne i z południowego wschodu wprowadzone dywizje francuskie nie mogły nigdzie, mimo rozpaczliwych kontrataków, stawić oporu naszym zwycięsko posuwającym się wojskom

Przebiliśmy tylnie pozycje wroga przy Aroy i Grande Rozoy.

Na południe od Fere en Ternois dosięgnęliśmy Marry.

Wzgórza przy Champvoisy, St. Comte i Romigny znajdują się w naszym posiadaniu.

Na południowym brzegu Vesle, na zachód od Reims, zdobyto Germigny, Gueux i Thillois.

1106 jeńców i zdobycze stale wzrasta: 45,000 jeńców, przeszło 460 armat, tysiące karabinów maszynowych.

Pierwszy generał-kwatermistrz Ludendorff.

Komunikat austriacki.

WIEDEN (Urządowo). Wielka Kwatera Główna donosi 31 maja:

Działalność bojowa w odcinku Tondale ograniczała się w ciągu dnia wczorajszego do przejściowego ognia artyleryjskiego. Udaremniono atak na wschód od Capo Sile.

Szef sztabu generalnego.

Nadzieje Foch'a.

„Echo de Paris” donosi że na zagrożonych odcinkach frontu wprowadzono wielkie masy rezerw i że Foch jest przekonany, o wstąpieniu nieprzyjaciela.

Soissons ostatnia obrona Paryża.

„Matin” donosi z frontu Compiegne leży pod ogniem dział niemieckich. Krytyk wojskowy „Matin” omawiając położenie pisze, że koalicja musi za wszelką cenę Compiegne utrzymać, gdyż po stracie Soissons jest to ostatni węzłowy punkt ochrony Paryża.

Gdzie się zaczyna odwrót.

„Neue Zurcher Zeitung” mówi, że nie zdziwiłoby jej, gdyby teren odwrotu francusko-angielskiego rozszerzył się aż do Marny.

Rosyjska kontrrewolucja.

Wrogo względem bolszewików usposobiony „Nowy Wieczerni Czas” donosi: We Władywostoku znajduje się obecnie 6000 zbiegłych rosyjskich oficerów, którzy są zdecydowani połączyć się z japończykami i waleczyć przeciwko bolszewikom.

Oficerowie oświadczyli, że uczynią wszystko, aby obalić rząd maksymalistyczny i zaprowadzić w Rosji monarchję konstytucyjną.

Francja i rosyjskie kupony.

Decyzja rządu francuskiego aby nie wykupywać nadal kuponów rosyjskich została przyjęta przez prasę francuską naogół głębokim milczeniem.

Artykuł w „Journal” mówi skromnie o skargach ze strony posiadaczy rosyjskich pożyczek. Autor mówi o moralnym obowiązku rządu francuskiego do realizowania tych kuponów, gdyż ludność podpisała te pożyczki spełniając obowiązek patriotyczny.

Sprawa słowian południowych w Austrii.

W ubiegłą sobotę przyjął cesarz austriacki deputacje niemieckie z południowych części kraju, zamieszkałych przez Słoweńców, które wyraziły obawy wobec dążeń południowosłowiańskich i prosiły, aby cesarz w tej sprawie wypowiedział stanowcze słowo.

W swej odpowiedzi zaznaczył cesarz Karol, że zadaniem rządu będzie w porozumieniu z przedstawicielami ludności postarać się o wyświeślenie i polepszenie stosunków narodowościowych w państwie. Tak same atoli nie wolno ograniczać praw historycznych i tradycji owych krajów, ani też nie uwzględniać ich odrębnych stosunków. Taką jest moja wola, mówił cesarz, i tej wytycznej rząd mój będzie się trzymał.

Przemówienie swoje zakończył cesarz zapewnieniem, że spoleśność państwa nie dozna żadnego uszczerbku.

Pierwsza wielka manifestacja na cześć cara.

Rosja zaczyna coraz bardziej odczuwać brzemień rewolucji, do której nie dorosła i przechodzi z jednej ostateczności w drugą. Według doniesień prasy piotrogrodzkiej odbyła się na ulicach dawnej stolicy olbrzymia manifestacja tysięcy ludu niosącego

sztandary z napisami: „Oszukano nas! Precz z żydami! Niech żyje car! — My chcemy cara. — Oddajcie nam cara itp. Idąc Prospektem Nowskim śpiewały tłumy hymn „Boże cara chrań”. Tlum pragnął przedostać się do Smolnego Instytutu, — droga była mu jednak zagrodzona. Po kilku strzałach ze strony Czerwonej gwardji — tłumy rozbiegły się. W manifestacji uczestniczyły wszystkie stany. Na czele pochodu niesiono święte ikony i portret cara. Pisma, które osmieliły się podać — pomimo zaprzeczeń rządu rosyjskiego, tę wiadomość — zostały skonfiskowane.

Przed upadkiem Reims.

„Petit Parisien” donosi: Ogólne opuszczenie Reims jest niuniknione. „Corriere della Sera” donosi: Angielskie przednie oddziały nie wytrzymały pod Chemin des Dames niemieckiego szturm i za pierwszym uderzeniem cofnęły się.

Obrzymie zapasy mięsa wysyłanego do Europy.

Amerykański minister żywności Hoover podaje go wiadomości, że i w dalszym ciągu jest wskazana pewna powściągliwość dobrowolna w spożywaniu mięsa wobec wielkiej ilości mięsa przesyłanego do Europy na francuski front bojowy i dla ludności cywilnej w Anglii i we Francji. W styczniu siano wieprzowiny 93,780,000 funt., wołowiny 46,887,000 funt., w lutym wieprzowiny 114,346,000 funt., wołowiny 26,344,000 f., w marcu wieprz. 308,050,000 funt., wołowiny 85,244,000 f., w kwietniu wieprzowiny 285,755,000 funt., wołowiny 98,303,000 funt., ogółem wieprzowiny 801,931,000 f., a wołowiny 255,287,000 funtów.

Tajemnicza choroba w Hiszpanji.

Zagadkowa choroba przybiera coraz szersze rozmiary. Szkoły i gmachy publiczne zamienione zostały na lazarety. Od poniedziałku zmarło wiele osób. Gazety wychodzą w zmniejszonym formacie. W Madrycie zapadło 80,000 osób, w Barcelonie 20—30 tysięcy. Ogólna liczba chorych podają na 6 milionów osób. Przyczyny zarazy są całkowicie nieznanne.

Chwila bieżąca.

— W Berlinie zmarł w nocy na wtorek, ruszony paralizem, komendant Marchji, generał pułkownik w. Kessel.

— Z Nowego Jorku donoszą, jakoby sekretarz stanu Lansing oświadczył, że rząd Stanów Zjednoczonych sympatyzuje z dążeniami czechów i słowian.

— W Anglii ogłoszono pobór 48 i 49-letnich mężczyzn.

— Dzień podpisany został pomiędzy Szwecją a koalicją układ w sprawie komunikacji okrętowej.

— Wśród osób zaaresztowanych w okręgu Loire z powodu zamieszek robotniczych znajdują się znani przywódcy Andrieux, Bidaut i Flageolet.

— Nationaliści irlandzcy postanowili tymczasem jeszcze nie wracać do parlamentu.

Zjazd ogólnokrajowy instytucji ratowniczych i dobroczynnych.

Kielkująca od szeregu lat idea ujednostajnienia akcji dobroczynnej i ratowniczej w całym kraju przybiera obecnie kształty realne dzięki inicjatywie Rady Głównej Opiekuńczej, zwołującej w tej sprawie zjazd ogólnokrajowy do Warszawy.

Zjazd odbyć się ma w dniach 15,

16 i 17 czerwca. Udział w nim wzięły delegacje wszystkich instytucji dobroczynnych i ratowniczych w kraju, przedstawiciele instytucji państwowych, społecznych i wyznaniowych, wreszcie ci z pośród wybitniejszych działaczy, którzy w sprawie, stanowiącej przedmiot zjazdu, służą mogą swą cenną radą i pomocą.

Uzyskane od władz pozwolenie na zjazd niewątpliwie przyczyni się do liczniejszego obestania zjazdu przez instytucje prowincjonalne, których udział — ze wszechmiar pożądanym — nada zapoczątkowanej akcji tem większą powagę i tem łatwiej zespółi wszystkie siły do wspólnego im celu.

Zjazd poza ujednostajnieniem i ustaleniem zasad akcji dobroczynnej i ratowniczej ma na celu stworzenie centrali rejestracyjnej i statystycznej oraz omówienie środków finansowych dla instytucji, zagrożonych w swym byciu, a tak w czasach obecnych potrzebnych i ważnych.

Wyłoniona przez R. G. O. Komisja organizacyjna zjazdu, którą tworzą: Eustachy ks. Sapieha, pp.: Wacław Janasz, Jan Karso-Siedlewski, Włodzimierzowa Klawerowa, Dr. Teoduz Kopeć, Kazimierz Koralewski i Stanisław Staniszewski — opracowała w szeregu narad szczegółowy program zjazdu, w ogólnych zarysach obejmujący omówienie dotychczasowej działalności ratowniczej i dobroczynnej na obu terenach okupowanych a następnie sformułowanie takich postulatów, jakie zobowiązania państwa i gminy do opieki publicznej nadźubogimi i dziećmi, oraz poddanie instytucji dobroczynnych takiej formie kontroli, która dawałaby najdotądniejsze jedynie wyniki wreszcie naradzenie się z przedstawicielami towarzystw dobroczynności w sprawach finansowych, wogóle, a w sprawie odzyskania wywiezionych przez rząd rosyjski funduszy takich instytucji w szczególności.

Na tej ogólnej kanwie obrad znajdują się następnie takie referaty, jak rola i udział kobiet w akcji ratowniczej oraz pomoc wsi dla miast, uzupełni obraz akcji już podjętej zwiędzenie instytucji dobroczynnych i zaznajomienia się ze stacjami opieki nad dziećmi; skonkretyzowaniem zaś prac zjazdu będzie zdecydowanie sprawy założenia centrali rejestracyjnej, uregulowanie spraw finansowych, wreszcie omówienie i przyjęcie wniosków, jakie niewątpliwie wyłonią się w toku dyskusji lub wpływają od uczestników zjazdu.

Wszechstronny — tu w ogólnych zarysach tylko podany program zjazdu — zainteresować powinien wszystkich tych, którzy akcji ratowniczej i dobroczynnej swą pracą i inicjatywą służą, to też Komitet organizacyjny nie wątpi, że na zaproszenie jego stawia się w stolicy przedstawiciele wszystkich instytucji zainteresowanych, że doświadczeniem swem przyczynia się do ugruntowania akcji pomocy i że zjazd poleży przy odbudowie ogólnej kraju tę cegiełkę, której dziś gmach państwowy polski najbardziej potrzebuje, a która utrwali i zespółi zakładane obecnie fundamenty.

Budowanie Polski bez ujednostajnionej pomocy tych, którzy w najdawniejszych czasach pracowali dla lepszej przyszłości kraju, którzy w trudnych warunkach nieśli ogółowi pomoc w zastępstwie nieuczulęgo na nasze niedole państwa, — jest nie do pomyślenia — dlatego inicjatywę

zjazdu podjąć należy z całym zapalem. Nie może na nim brnąć przedstawiciele ani jednej instytucji, nie może nie być na nim reprezentowany ani jeden zakątek kraju, pomocy dobroczynnej i ratowniczej potrzebujący, aby zjazd był istotnie ogólnokrajowy, aby postulaty jego były głosem całego kraju, aby podejmowana przezeń akcja była wyrazem uświłowiań ogółu. Tak pojęte cele i zadania zjazdu muszą mu zjednać powagę, a uchwałom jego zapewnić posłuch powszechny. O te starać się muszą wszyscy ci, którym leży na sercu dobro tworzonych i prowadzonych przez nich instytucji na ich udział Komitet organizacyjny liczy i zabiega, aby pobyt ich w Warszawie nie był bezowocny.

Biurow zjazdu mieści się w gmachu Rady Głównej Opiekuńczej — Jaska 32.

W sprawie budżetu m. Częstochowy

ZA ROK 1918 | 19.

V.

Może się nasuwać pytanie, jaką korzyść finansową ma wobec tego miasto, dzierżwiąc elektrownię; otóż korzyść jest podwójna: i przedewszystkiem, gdyby miasto nie dzierżawiło elektrowni, nie mogłoby liczyć na 15000 mk. dochodu, powtóre miasto zmuszone jest dostarczać prąd Władzom Niemieckim, własnym biurom i budynkom, oświetlać place i ulice i koszt tego wszystkiego byłby znacznie wyższy, gdyby miasto nie prowadziło elektrowni na własne ryzyko, lecz było odbiorcą prądu z elektrowni, eksploatowanej przez kogo innego; ceny za kilowat godzinę byłyby wówczas znacznie wyższe; lecz nie tylko miasto ma korzyść z eksploatacji elektrowni przez siebie, korzyść z tego odnoszą i mieszkańcy miasta, gdyż niewątpliwie przed siębioreą prywatny zechciałby wyzyskiwać sytuację dzisiejszą i żądałby znacznie wyższych cen, niż obecnie pobiera Zarząd Miejski; wystarczy porównać ceny za prąd za kilowat godzinę w r. 1914 i 1918 i ceny materiałów i robocizny w roku 1914 i 1918. Ponieważ kontrakt nie jest jeszcze zatwierdzony i elektrownia posiada pewnego rodzaju autonomję, zastrzeżoną jej przez Władzę Nadzorczą, budżet nie daje szczegółowego wykazu przewidzianych wpływów i wydatków z elektrowni i ogranicza się tylko do jednej pozycji mk. 15000, jako przewidzianego czystego zysku z eksploatacji elektrowni. Tutaj rodzi się pytanie, na czem oparte jest przypuszczenie, że elektrownia da istotnie powyższy dochód; otóż sprawa ta przedstawia się w sposób następujący. Komisja złożona z fachowców, biorąc pod uwagę podrożenie materiałów i robocizny i konieczność dostarczenia Władzom Niemieckim prądu darmo, ustaliła dla miasta własny koszt kilowata godziny na 78 fenigów; biorąc teraz pod uwagę ilość prądu, dostarczanego ulicom i placom i różnym odbiorcom prywatnym i ustalając cyfrę dochodu dla miasta 15000 mk., określiła następujące ceny za zużycie prądu: a) za światło od prywatnych konsumentów mk. 1.20 za kilowat godzinę, b) od motorów do wody mk. 1 za kilowat godzinę, c) za prąd dla celów przemysłowych podług taryfy stopniowej, taryfa wyższa 0.90 mk. 1.20, niższa—0.45—0.65 za kilowat godzinę, d) za liczniki pojedyncze mk. 3 miesięcznie, e) za liczniki podwójne mk. 6 miesięcznie; przy stałej opłacie miesięcznej od lampki ma się obliczać miesięcznie: a) dla Magistratu od 1 | IV do 1 | X po mk. 1—2, od 1 | X do 1 | IV po mk. 2—4, b) dla prywatnych konsumentów od 1—4 do 1 | X po mk. 6 miesięcznie od 1 | X do 1 | IV po mk. 9 mies., c) dla sklepów zamkniętych o oznaczonej godzinie od 1 | IV do 1 | X po mk. 4, od 1 | X do 1 | IV po mk. 8 mies.

Wszystkie te propozycje będą przedstawione Radzie Miejskiej do zatwierdzenia.

Wydatki.

I. Budynki gminne.	
1. Ubezpieczenie od ognia	
a) murowanych	Mk. 1024.60
b) drewnianych	" 120.30
2. Konserwacja i odnowienie	
a) gmachu Magistratu	" 4000.—
b) przy ul. Krakowskiej	" 500.—
c) parkanów	" 500.—
d) aseniz. i wycier kominów	" 600.—
e) nieprzewidziane	" 855.10
II. Utrzymanie zewnętrznego	
porządku w mieście.	
1. Sprzątanie ulie i placów	" 8400.—
Uwaga: W r. 1917 Straż	
mk. 3240 i Dep. Gospodarcza	
mk. 5381.	
2. Wybrukowanie ul. Stodol-	
nianej	" 17000.—
Uwaga: Uchwała Rady	
14 III r. 1918.	
3. Reperacje bruków	" 18000.—
4. " mostów	" 3000.—
5. Oświetlenie miasta	" 39500.—
6. Nieprzewidziane	" 2500.—
III. Parki i plantacje.	
1. Pensje stałego personelu	" 10000.—
Uwaga: Od 1 IV 1918	
podwyżkę i jeszcze jeden po-	
mocnik ogrodnika.	
2. Robocizna	" 10000.—
3. Nasiona i sadzonki	" 500.—
4. Gieplarnia	" 250.—
5. Motor	" 300.—
6. Narzędzia i reperacje	" 600.—

Suma wydatków Mk. 117650.—

W budżecie wydatków Zarządu majątkiem nieruchomościom zwrócić należy uwagę, że sumy proponowane na konserwacje gmachu Magistratu i parkanów są zbyt niskie wobec znacznego zniszczenia tychże i ogromnej drożyzny materiałów budowlanych i robocizny; są to jednak wydatki konieczne; wydatki na remont parkanów, opłacę się miastu sownie, gdyż różne kradzieże mogą być nieraz ułatwione wskutek uszkodzenia parkanów.

Koszt asenizacji jest bardzo wysoki, lecz cyfra ta znajduje usprawiedliwienie w wysokiej cenie za furmanki używane do wywozu zawartości kloaki i śmieci.

Dr. St. Nowak.

KRONIKA.

Uroczystość Bożego Ciała na Jasnej Górze.

W dniu dzisiejszym wyruszą z kościołów parafjalnych św. Zygmunta, św. Rodziny, św. Barbary, procesje by uczestniczyć w uroczystości Bożego Ciała, przy ołtarzach ustawionych u podnóża Jasnej Góry.

Podczas procesji wystąpią, jak zwykle bractwa i cechy.

Znaczek na Samopomoc.

W trzecim terminie dzisiaj w razie pogody ma się odbyć Znaczek na Samopomoc szkół średnich. Biuro znaczka znajduje się w sklepie p. Krakowieckiego. Kwestujący są proszeni, ażeby na oznaczoną godzinę zgłaszali się do Biura po legitymację, znaczek i woreczek. W czasie uroczystej procesji między godziną 12—2 na Ynknu Jasnogórskim kwestarki nie będą sprzedawały znaczka, w pozostałych rewirach praca trwa cały dzień bez przerwy.

Po upływie dyżuru każdy zwraca swój woreczek za pokwitowaniem do biura. Główną uwagę należy zwrócić na ludniejsze ulice jak P. Marji, Krakowską, Plac Jasnogórski przed procesją. Zarządy Samopomocy niech będą łaskawe w swoim czasie zajmować posterunki w sklepie i w parku na koncercie.

Dzisiejszy koncert orkiestr szkolnych.

Dzisiaj, w niedzielę o godz. 4 pp., odbędzie się koncert orkiestr szkolnych w Parku Staszycza. Wejście dla dorosłych 50 fen. dla młodzieży 20 fen. Czysty dochód zostanie przeznaczony na rzecz „Samopomocy szkół średnich” naszego miasta.

Teatr „Paryski” || Tylko 4 występy

Kazimierza Junoszy Stępowskiego

Znakomitego artysty teatru „Rozmaitości” w Warszawie.
w otoczeniu własnej doborowej trupy złożonej z 14 osób

w Poniedziałek 3 Czerwca

J A S T R Z A B

komedia w 3 aktach Croisette.

W środę 5 Czerwca.

S Z P I E G

sztuka w 3 aktach Kistemekersa.

Wtorek 4 Czerwca

E S K A P A D A

komedia w 3 aktach Trarriera.

Czwartek 6 Czerwca.

P O W R A C A

komedia w 4 aktach Porto-Richa.

Bilety wcześniej nabywać można w cukierni W-go Jackowskiego.

Niezawodnie popisy młodocianych zespołów muzycznych i sympatyczny cel sprowadzi częstochowian do Nowego Parku.

Wymiana rubli „ob-ost”.

Wymianę rubli „ob-ost” po kursie urzędowym t. j. 2 marki za rubla zajątwia w Częstochowie filja Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej, ul. Panny Marji Nr. 26.

Zasiubiny.

Wczoraj dnia 1 czerwca o g. 7 min. 45 rano w kościele parafjalnym św. Rodziny ks. kan. B. Wóblewski podczas uroczystej Mszy św. rzymskiej pobłogosławił Związek małżeńskich, zawarty między p. Bolesławem Ryńskim, synem Zdzisława i Heleny z Łagunów, znanym w szerokich kołach naszego miasta, dzielnym pracownikiem na wielu placówkach społecznych i duszą ożywczą Stowarzyszenia Kupców polskich na stanowisku sekretarza, a panną Leonją Chochołówną, córką Piotra i Kamili z kanczewskich znaną w kołach naszej młodzieży, jako dzielną i sympatyczną osobę biorącą udział we wszelkiej pracy ideowej.

Państwu młodym na dalszą wspólną drogę życia zasyłamy serdeczne życzenia „Szczęść Boże”.

Z działalności R. G. O.

R. G. O. w roku 1917 przysłała Radom prowincjonalnym w Częstochowie, Łodzi i Sosnowcu 686 tysięcy mk. Ogółem na utrzymanie dzieci w ochronach i schroniskach R. G. O. razem z Centralną Komisją Ratownictwa dzieci wydała mk. dwa miliony 608 tysięcy.

Ustąpienie Intendenta.

Intendent szpitala Najsw. Marji Panny p. Jan Szmidła z dnem 31 maja ustąpił z zajmowanego stanowiska.

Po raz trzeci!

Coś zawisło nad naszymi „Samopomocami”, dwukrotnie wyznaczany termin kwesty spotykał się z niepogodą, a wskutek tego opóźniała się i akcja ratunkowa dla biednej młodzieży szkolnej. Próbujemy po raz trzeci szturmować do miłosierdzia publicznego, może nam się tym razem uda.

Wyciągamy rękę nie po jałmużnę bo to uchylałoby godności młodzieńczej, ale o pomoc dla organizacji szkolnych, które wzięły sobie za cel utrzymać w szkole i przy szkole te liczne rzesze zdolnych i pilnych uczniów i uczennic, którym warunki życia, stan rodziców, położenie majątkowe nie pozwalają się kształcić w szkole średniej.

My chcemy te jednostki podtrzymać, mając niepłoną nadzieję, iż przyszłość narodu zyska w nich dzielnych pracowników i obywateli kraju. Akcja naszych „Samopomocy” streszcza się w dostarczeniu; najniezbędniejszego posiłku porannego, najpotrzebniejszej odzieży i najniezbędniejszych pomocy naukowych,

Brak tych środków w wysokiej mierze szkodzi pracy szkolnej, a nawet ją uniemożliwia.

Stąd ten nasz apel do społeczeństwa, stąd nasza prośba, stąd zabiegi o urządzenie kwesty publicznej.

Nie idziemy na ulice ze znaczkami i woreczkami, jako natręci i zebracy, ale jako ci, których społeczeństwo do tego powołuje i zaprasza. Pomoc, która kaźdy ofiaruje uważamy za pożyczkę dla biednej młodzieży szkolnej, którą w przyszłości społeczeństwu wypłaci się całkowicie. Na „Samopomoc” daj przechodni grosz jeden, dwa a Bóg i naród Ci za to zapłaci.—

W imieniu Samopomocy Gimnazjów: pp. Buszówny, W. Chrzanowskiej, SS. Nazaretanek i M. Słowikowskiej, ks. Kronenberga, G. Kościńskiego, W. Płodowskiego i W. Szudejko.

ks. W. Kneblewski.

Zgon kapłana.

Dnia 21 maja zmarł wskutek zakazania się przy postugach duchownych, tyfusem plamistym, ks. Stanisław Markowski proboszcz w Skrzydlowie.

Osobiste.

Ministerjum wyznań religijnych i oświecenia publicznego zatwierdziło p. Ludwika Wawrzynowicza na stanowisku kierownika Szkoły Muzycznej, szkole zaś udzieliło koncesji na dalsze prowadzenie wykładow. Znaczący wypada, że pan Ludwik Wawrzynowicz od lat 14 chlubnie prowadzi Szkołę Muzyczną w Częstochowie i oddawna jest sprawozdawcą muzycznym, a obecnie i teatralnym „Gońcą Częstochowskiego”.

Przedłużenie terminu rejestracji walorów rosyjskich.

Z polecenia Ministerstwa Skarbu Urząd Rozrachunku Państwowego i Straż Wojenny podaje do wiadomości, że termin rejestracji walorów rosyjskich ponownie przedłużony został do dnia 20 czerwca r. b.

Zmiana własności.

Nieruchomość przy ul. P. Marji Nr. 49 nabyta od dotychczasowego właściciela p. Rucińskiego, grupa tkaczy z Kamienicy Polskiej.

Dr. Reichstein

ordynuje podczas sezonu w Ciechanowie w willi „Adama”

Taksa cen w gabinecie lekarza
Dentysty Stefana Barylskiego

ul. Panny Marji Nr. 49.

Wszelka porada bezpłatnie	
Wycięcie zęba	2 m.
" " bez bólu	4 m.
Plomba cementowa lub miedziana z leczeniem	6 m.
Plomba srebrna lub porcelanowa z leczeniem	8 m.
Zęb sztuczny w kauczuku	12 m.
Korona	35 m.

Ze Stow. właścicieli nieruchomości.

Stow. właścicieli nieruchomości chrześcian w niedalekiej przyszłości zamierza przenieść swą siedzibę do jednego z większych lokalów w śródmieściu.

Dziesiętne zebranie sekcji przeciwzembraczej.

Dziś, w niedzielę 2 b. m. o godz. 4 po poł. w lokalu Towarzystwa Dobroczynności ul. Staszycza Nr. 3 odbędzie się ogólne zebranie sekcji przeciwzembraczej, na które Zarząd uprzejmie zaprasza członków Sekcji i wszystkich, którzy się interesują działalnością i rozwojem tej instytucji.

Porządek dzienny:

1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania z działalności Zarządu i kasowego; 2) Wybór nowego zarządu; 3) Wolne wnioski.

Zebranie w pierwszym terminie będzie prawomocne bez względu na ilość Członków.

Miesięczne zebranie Tow. Ogrodniczego.

W niedzielę dnia 9-go czerwca o godz. 8 po południu w lokalu Stow. Rzemieślniczo-Przemysł. ul. Panny Marji nr. 9, odbędzie się miesięczne zebranie Częstocho. Tow. Ogrodniczego.

Z Kasy Pogrzebowej.

W celu uporządkowania stanu rachunków Częstocho. Kasy Pogrzebowej i wznowienia dalszej jej działalności zawieszona wskutek wybuchu wojny, istniejącej dawny zarząd teje Kasy uprzejmie prosi członków swoich o zgłaszanie się z posiadaniem kwitami z opłaconych za zmarłych członków składkę osobiście lub o zawołanie listownie wraz z kwitami zapłaconego wpisowego do p. Ziemiaków w częstochojskiej Kasie Pocz.-Oszczęd. przy ul. Kościuszki Nr. 11 w godzinach od 9 rano do 3 po poł.

Ze szpitala N. Marji Panny.

W dniu wczorajszym przebywało na kuracji w szpitalu N. Marji Panny: 29 mężczyzn, 25 kobiet, 28 dzieci; razem 82 chorych.

Kazimierz Junosza-Stępowski w Częstochowie.

Wielkie zainteresowanie, jak było do przewidzenia, wzbudziła u nas zapowiedź występów świętego artysty, czego najlepszym dowodem niezwykły popyt na bilety. Zatem jutro w poniedziałek 8 b. m. — ujrzymy „Jastrzębia“, komedję Croisetta, w której Junosza stwarza niezapomnianą postać zdrażonego męża. — We wtorek 4 czerwca odegrana zostanie „Eskapada“ — wyborna komedja G. Trarriera. Następnie ujrzymy świetną sztukę Kistmockerza p. t. „Szpieg“, i na ostatni występ — wytworną, pełną dowcipnych dialogów komedję North-Richa p. t. „Powraca“.

11,000 dzieci.

W roku 1917 z Warszawy, Łodzi, Częstochowy i Sosnowca wystano na wieś staraniem R. G. O. około 11,000 dzieci. Dzieci te zostały częściowo umieszczone w schroniskach Rad Opiekunów Powiatowych, w znacznej jednak części korzystały z goszczynności włościan i dworów. Wszędzie u swoich opiekunów dzieci znalazły troskliwą opiekę.

Napad bandycki.

Przed kilku dniami napadli niewykryci dotychczas bandyci w okolicy Koniczyna na przejeżdżający woz. Groząc rewolwerami zrabowali 150 rubli; poczem uciekli. Policja wszczęła energiczne śledztwo.

Pokąsany.

Jan Bojko zamieszkały na Ostaniu Groszu będąc w odwiedzinach u siostry w Konopiskach został pokąsany przez psa. Poszwankowanego po udzieleniu pierwszej pomocy odwieziono do szpitala w Częstochowie.

O sprzedaż rabatową.

W dniu 10, 11 i 12 czerwca r. b. na rzecz Wielkiej Kwesty Ogólnokrajowej p. h. „Ratujcie Dzieci“ projektowana jest sprzedaż rabatowa w sklepach, kinematografach, teatrach i t. p.

Komisja rabatów Kwesty p. h. „Ratujcie Dzieci“, zwraca się niniejszym z gorącą prośbą do pp. właścicieli sklepów, cukierni, kinematografów, teatrów i t. p., którzy pragnęliby udzielić na korzyść kwesty rabatu od towarów sprzedanych w ciągu wyżej podanych dni (lub jednego z tych dni) o łaskawe zgłoszenie do biura Kwesty (siedziba Stow. Kupców Polskich, Kościuszki 16) danych

- 1) przez ile dni zamierzają udzielić rabatu od sprzedaży,
- 2) które z podanych trzech dni wybierają,
- 3) jaką wysokość rabatu mają zamiar udzielić.

Ze względu na krótki termin proszą się o możliwie najszybsze zawiadomienia.

Komisja Rabatów wyraża niniejszym niezłomną nadzieję, iż nie będzie w Częstochowie sklepu, w którym sprzedaż rabatowa na rzecz Kwesty nie odbyłaby się.

Wieczór „Jedności“.

Staraniem Stow. „Jedność“ w niedzielę 9 bm. odbędzie się w sali Straży ogniowej wieczór wokalo-muzyczny, z którego pewna część dochodu będzie przeznaczoną na Kwestę p. h. „Ratujcie Dzieci“.

Corso rowerzystów.

Pragnąc przycygnąć się do powołania i uświetnienia Kwesty ulicznej mającej się odbyć w dniu 16 ym czerwca r. b. na rzecz Kwesty Ogólnokrajowej p. h. „Ratujcie Dzieci“ i chcąc, aby w dniu tym możliwie największą liczbę mieszkańców zachęcić do wyjścia na ulice miasta — Komisja Kwesty Ulicznej organizuje w dniu tym „Corso Rowerzystów“ i zwraca się do P. P. uprawiających sport powyższy z uprzejmą prośbą, aby zechcieli zapisać się łaskawie na listę osób pragnących wziąć udział w projektowanym „Corse“. Zapisy przyjmuje Biuro Komitetu Kwesty ul. Kościuszki 16. II. p. w Siedzibie Stow. Kupców Polskich codziennie od 3-jej do 8-jej wiecz.

Dla wspólnego omówienia spraw związanych z projektowanym „Corsem“ w dn. 10 ym czerwca r. b. o godz. 8 ej wiecz. w siedzibie Stow. Kupców Polskich odbędzie się zebranie uczestników „Corsa“.

Mamy nadzieję, że cel Kwesty skłoni pp. amatorów sportu kółkowego do licznego zapisania się na listę uczestników „Corsa“.

Kr. - Pol. Sąd Okręgowy w Wieluniu.

Królewsko-Polski Sąd Okręgowy w Częstochowie na sesji wyjazdowej w Wieluniu rozpatrywał następujące sprawy w dn. 24 maja r. b.

Adama Dolika i Stanisława Gaja oskarżonych o kradzież z art. 51 i 581, części II na szkodę Marji Floniowej. Wyrokiem sądu Gaja uniezwinniono a za zbiegłym Dolikiem zarządono poszukiwania.

Józefa Sykulskiego oskarżonego o spowodowanie ciężkiego obrażenia cielesnego na szkodę Juljanny Praszczysk; sprawę odłożono.

Sprawę apelacyjną Majera Gryz-

mana oskarżonego o kradzież na szkodę Lewkowicze; wyrok Sądu Pokoju zatwierdzone skazując obwinionego na 8 miesięcy więzienia.

Z „Paryskiego“.

Dyrekcja teatru „Paryskiego“ sprowadziła jeden z piękniejszych obrazów filmowych „Hrabianka Stachowska“ jestto rzeczywiście interesujący dramat, którego akcję śle dzi się z zainteresowaniem.

Z „Odeonu“.

W teatrze „Odeon“ jest wystawiony obecnie dramat w 5 częściach p. t. „Pocałunki, które uśmiercają“ w roli głównej Marja Carmi.

Z teatru „Ludowego“.

Dziś w teatrze „Ludowym“ będzie odegraną po raz ostatni „Małka Szwarcenkopf“ G. Zapolskiej. Początek o godz. 8-jej po poł.

WRAŻENIA I UWAGI.

Lato, jak i każda inna pora roku, ma swoje przyjemności i zabawy, które znowu mają swoich stałych zwolenników oddających się im z całym zapałem.

Porę zaś letnią i chwilę nastania tych zabaw można rozpoznać po liczonym szeregu nianiek z koszyczkami, które udają się do parków ciągnąc za sobą małe ofiary, ubrane nieraz zbyt kuso i trzęsące się cząsem z zimna.

Wielce uprawianą zabawą jest u nas bawienie się w rybaków nad brzegami rzeki. Amatorów tej zabawy jest tak wiele, że nieszczęśliwa płotka musi posiadać nielada spryt, aby ująć tym pokusom, jakie są w postaci „popularki“, robaczki i t. p. smakołyków rybic. Analogicznym do tego jest „sport“ wioślarski, kwitający u nas w zupełnie swojski sposób na przestrzeni stu metrów i który jest nie tyle wesółym, co mocno hataśliwym i mokrzym.

Ostatnimi czasy zdaje się, że przybyły jeszcze dwa nowe rodzaje letnich zabaw, gdyż w okolicach parku Staszycza w godzinach wieczorowych co parę minut z pewnego budynku rozlega się odgłos jakby grzmotu piorunów lub zadowolonego uczucia zemsty nad pobitym nieprzyjacielem.

Drugi nowy rodzaj jest o wiele niebezpieczniejszym, gdyż zagraża nie tyle błonie usznej, ile wprost zniwiera do zrujnowania zdrowia i kieszeni. Jestto mianowicie karciarstwo, które rozpowszechniło się w Częstochowie i przybiera coraz groźniejsze rozmiary. Zwolenników tego rodzaju rozrywek można spotkać na polu i w zaułkach miasta, jak i w sferach „inteligentnych“.

Wszystkie te zabawy muszą być nadzwyczaj interesujące, kiedy nie brakuje im zwolenników. To też i lato cieszy się u ludzi taką miłością, gdyż zdaje się, że gdyby nie te rozrywki to i cały urok lata przepadłby.

Z Ministerstwa Zdrowia publicznego, Opieki społecznej i Ochrony pracy.

Informacje naczel. wydziału pośredn. pracy i emigracji p. J. Okołowicza.

Wstrzymanie reemigracji na początku wojny odejęto od kraju przeszło 300.000 robotników sezonowych rolnych, będących w Niemczech i 100.000 emigrantów amerykańskich. Pracy w kraju wskutek zniszczenia przemysłu mało. Działamy jednak intensywnie, choć prace nasze mają charakter tymczasowy, przystosowany do dalszych chwilowych warunków, jednocześnie są tak prowadzone, by nie traciły na wartości przy ustaleniu się stosunków w przyszłości.

U nas w kraju pragniemy uregulować stosunki zwłaszcza robotników większych z dziedzicami, są ich dwie kategorie: służba stała folwarczna, gdzie chcemy przeprowadzić sanację stosunków mieszkaniowych, i robotnicy najemni sezonowi, dla których pracują się wzory książeczek rachunkowych i kontraktów pisemnych na wzór najlepszych duńskich. Naogół robotnik rolny w gorszych warunkach od fabrycznego wskutek dwóch czynników: konserwatywnego sfer ziemianiskich i trudności zrzeszenia się.

W odpowiedzi na interpelację red. W. Czajewskiego referent wyjaśnia, że przy Ministerstwie istnieje specjalny urząd opieki nad robotnikami w Niemczech.

Informac. Nacz. Wydz. Ochrony pracy p. Inż. Sokala.

Ministerstwo zreorganizowane w kwietniu, posiada wydziały: Ochrony Pracy, pośrednictwa Pracy i Emigracji, ubezpieczeń społecznych, kas chorych oraz opieki społecznej, spraw dobroczynności publicznej i akcji społeczno-kulturalnej. Wydział Ochrony Pracy zajęty jest przedwzyszkaniem sprawą ustawodawstwa socjalnego, zabezpieczającego pracowników w stosunku do pracodawcy. Sprawa to dziś trudna i drażliwa, zwłaszcza zważywszy, że ceny artykułów pierwszej potrzeby wzrosły u nas przeciętnie 10-cio krotnie (w Niemczech tylko 2 krotnie) płace zaś wzrosły u nas 2 krotnie (w Niemczech zaś bardzo znacznie). Pierwszem też zadaniem jest przygotowanie projektu Inspekcji Pracy z udziałem Inspektorów-adjunktów kobiet. Projekt dekretu Rady Regencyjnej jest już gotowy. Następnie działalność Wydziału dotyczy Związków Zawodowych i akcji pomocy dla spraw i instytucji kulturalnych oświatowych, dla pracowników i t. d. W przyszłości przewidywane jest tworzenie urzędów kolejowych złożonych z prawników i przedsiębiorców, wreszcie sądów rozjemnych i t. d.

Informac. Nacz. Wydz. Kas Chorych p. Turowieca.

Zatważający stan ogólny wskutek upadku sił fizycznych ludności czyni gwałtownie pilną sprawę utworzenia kasy chorych. To też projekt warszawskiej kasy chorych obejmuje wbrew ustawie rosyjskiej tylko robotniczej przymusowe należenie do niej każdego kto się utrzymuje z pracy najmniej, fizycznej, czy umysłowej. Przewiduje on 120.000 członków z sumą Mk. 5.500.000 miesięcznie, projekt daje duże korzyści dla ludności wygody i prerogatywy nadto przewiduje podział tylko terytorjalny, a nie zawodowy.

Bóg nie liczy czynów, ale je waży; nie na pozór, ale na istotę patrzy; jeśli Mu chcesz ofiarować, to wybierz co jest najlepsze.

Niezawistość Białorusi.

W związku z ogłoszeniem niezawisłości Białorusi, czytamy w Dz. Misk. sekretarjat rządu „republik ludowej białoruskiej” polecił sekretarzowi do spraw zewnętrznych, Warenc, zorganizowanie korpusu dyplomatycznego celem uregulowania stosunków między Białorusią a państwami centralnymi.

Stosownie do postanowienia republiki, zwołanie konstytuancy nastąpić ma 1 grudnia r. b. Konstytuanta składać się ma z 80 członków, w tem 21 przypada na przedstawicieli mniejszości narodowych na Białorusi do konstytuancy tej wejdą wszyscy organizatorzy życia białoruskiego — Skirmunt, gen. Kondratowicz, ks. Godlewski, Aleksiuik, pop. Kulczyński w in.

Władze niemieckie zezwoliły na wznowienie wydawnictwa zawieszzonego przez organ dźwięka białoruskiego „Rodni Kraj” w Słucku.

W Mińsku Niemcy zorganizowali policję wojenną Rada miejska została zawiadomiona, że wszelkie jej postanowienie muszą być przedstawione prezydentowi policji do aprobaty.

Na jednym z ostatnich posiedzeń Rady tej rozpatrywano stosunek Rady do władz niemieckich. Stosownie do roz-

porządzenia odnośnego, milicja miejska znajduje się pod zwierzchnictwem niemieckim.

Cała działalność Rady miejskiej, w. a. apro wizacja miasta, muszą regulowane być przez władze niemieckie. W mieście zaczęło funkcjonować ces. niem. biuro pracy, które ma na celu staranie o pracę w Niemczech dla bezrobotnych. Podobno zapisało się już w biurze tem na roboty polne do Niemiec przeszło 30 tys. i obywateli mińskich. Pierwsze partje już wyjechały.

Podczas wyborów do gminy żydowskiej zwycięstwo odnieśli ortodoksi żydowscy otrzymawszy blisko 40 proc. głosów na 10 list wyborczych. Świadczy to bardzo charakterystycznie o wpływach nacjonalistów na Białorusi, którzy ponieśli klęskę. Opuszczeni przez opiekunicy bolszewizm żydzi tamtejsi idą po linii lojalnej i nie chcą mieć nic wspólnego z wojującym nacjonalizmem.

Zbliża i zdaleka.

Zgon ks. arcybiskupa Symona.
W Krakowie zmarł ks. arcybiskup Symon, proboszcz kościoła Panny Marii, przedtem sufragana mohylowski z rezydencją w Petersburgu, skąd za obronę Kościoła katolickiego w Mińszczyźnie został zesłany do Odessy. Po kilkuletnim tam pobycie wyjechał do Rzymu, gdzie ozdobił się godnością arcybiskupa, przebywał przy Stolicy Apostolskiej, a następnie wezwany został przez ks. arcybiskupa Sapiechę do Krakowa, gdzie zakończył życie, pełne zasług dla Kościoła i Ojczyzny.

Przyjechali z Rosji.
W ostatnich dniach przyjechali z Rosji między innymi:

Redaktor „Przegl. Porannego” p. Fryze i dziennikarz p. Wł. Rabski do Warszawy oraz znany działacz społeczny p. Wsiołeklica do Łodzi.

ROŻNE NOWINY.

Stowarzyszenie polskiej prasy w Waszyngtonie.

W Waszyngtonie utworzyło się osobne Stowarzyszenie prasy polskiej pod nazwą „The Associated Polish Press”. Stowarzyszenie to powzięło sobie za zadanie informowania na podstawie otrzymywanych pism z kraju rodaków naszych o życiu polskiego społeczeństwa w kraju. Stowarzyszenie prosi polskie redakcje, aby w miarę możliwości przysyłały pisma swe pod adresem: 704 Union Tenet Building Washington Przymus wojskowy w Ameryce.

Wydane zostały daleko idące rozporządzenia na zasadzie których od 1 lipca wszyscy mężczyźni o określonym wieku będą musieli wyłączenie albo pracować, albo też walczyć. Postanowienia owe dotyczą nie tylko pełnoletnich, lecz również pracujących w zawodach niepożytecznych. Będą oni zmuszeni obrać sobie albo nowy zawód, albo też służbę wojskową. Przepuszczają, że plan ten rozwiaże kwestię pracy na roli, przy budowie okrętów i w przemyśle amunicyjnym.

Rozwój lokomocji prywatnej.

Prapradziady na szlichtady w „ośm” koni gnali,
Pradziadowie, jak się zowie, „szóstkami” jeźdzali.
W „czwórkę” koni mój dziad goni, ojciec „parą” jedzie.
Syn „jednego” niegorszego ma jeszcze na przedzie
Wnuk już wszędzie w „butach” będzie galopować snadnie
Prawnukowi, każdy powie „boso” isé wypadnie!
Kamo.

Ważność kuponów.

W tygodniu od 23-go do 8-go Czerwca r. b. obowiązują następujące kupony:

Karty żywnościowej serji E.
„ 11. na 4 fity sody krystalicznej za 5 fen.
„ 12. „ 1/2 funta mydła szarego „ 2,20 fea.
„ 13. „ 2 pud. zapalek „ 22 „
„ 14. „ 1/2 funta kaszy jaglanej „ 90 „
„ 15. „ 1/2 funta kaszy tatarskiej „ 50 „
„ 16. „ 1/2 funta kawy słodowej „ 1,30 „
„ 17. „ 1 lut kawy palonej „ 160 „
„ 18. „ 1 lut herbaty „ 1,30 „

Karty rodzinnej serji „C”
„ 10. „ 1 korzec pospółki
„ V „ 3 pudy drzewa ciętego z pieńków
„ VIII „ 1/4 funta masta za 1,90 fen.
„ IX „ 1/2 funta cykorji „ 60 fea.
„ X „ 500 gramów proszku mydłanego za mk. 1,15 fen.

Nadal obowiązują aż do odwołania kupon Nr XV karty rodzin. ser. „B” na 1/2 korca węgla orzech

Odpadki

Miejska Deputacja Żywnościowa posiada na składzie pewien zapas odpadków, które sprzedaje w Biurze Centralnem aż do wyczerpania w dowieńności po cenach następujących:

odpadki od kaszy jaglanej po 7 fea. za funt
„ tatarszane „ 3 „ funt
„ patków kartofli „ 2 „ funt
plawy „ 3 „ funt

Ofiary.

Zamiast kwiatów na grób ś. p. Marijana Zaremskiego Nauczyciele Gimn. T. O. S. na samopomoc przy tymże Gimn. Mk. 44 kwit 218.

LEKARZ-DENTYSTA
Michał Grejniec
ul. Panny Marji № 10.
Wyjmowanie zębów bez bólu. Plomby od Mk. 5.— Zęby sztuczne od Mk. 10.—
Korony od Mk. 30.
Laboratoryum zębów sztucznych.
odcz. od 9-1 i 3-7 wieczorem.

DOKTOR
Paweł Broniatowski
w CZĘSTOCHOWIE
ul. Panny Marji № 21.
Choroby skórne weneryczne i dróg moczowych.
Ordynuje od 9—12 rano i od 4—7 p.p.
Panie od 12—1 po południu, 807—

Stanisław Rumszewicz
adwokat przysięgły
w Częstochowie ul. Piękna № 7
parter front (obok sądu pokoju 1-go okręgu)
Przyjmuje od 9-ej do 9 i pół rano i od 2-ej do 5-ej po południu.

Pierwszorzędna Chrześcijańska Pracownia GORSĘTÓW
„JÓZEFY”
Nagrodzona Medalem
CZĘSTOCHOWA ul. P. Marji 46.
róg Szkolnej Nr. 1.
gorsety kroi paryskich i wiedeńskich higieniczne i do wyrównania figury szelki do prostego trzymania biustonosze, pasy i t. d. Prasie, reperacje i przerabianie. — Ceny umiarkowane. 174—

ŚWIERZBĘ

nawet zadawnioną i z bolesnemi strupami rypszce, męczące swędzenie leczy radykalnie, bezwonnym „Krem od Świerzby” wyrobu apteki Ed. Lipińskiego, Warszawa — Mokotów. Sprzedaż w aptekach i składach aptecz. Częstochowskich i okolicznych. 0134

Do sprzedania szafa do ubrań, stół rozsuwany i meble wyściełane. Wład. w Godou. 557—

Wóz ciężki i chomąt do sprzedania ul. Stradomska 26 548—

Zgubiono kwit lombardu kasy Pożyczkowej Oszołęd. Nr. 55. 536 |

Meble, stoły, krzesła, szafy kredens, łóżka i materace tanio wyprzedaje. Ul.ka Panny Marji 12. 554 |

Teatr „PARYSKI” ul. Panny Marji № 19 | Program od czwartku 20-go do niedzieli 2-go czerwca r. b. włącznie.

PIERWSZY POLSKI OBRAZ

HRABIANKA STACHOWSKA

Dramat nastrojowy w 6-ciu częściach. W roli tytułowej utalentowana polska gwiazda kinemat. słynna z urody

HELA MOJA

Nad program: Pierwsze zdjęcie kinematograficzne z pola walki na Zachodzie. (Natura)

Muzyka: Sekstet Artystyczny

Ceny miejsce zwykłe.

Dla dzieci wejście wzbronione.

Bufolet cukierniczy przy teatrze.

Teatr „ODEON” ul. Panny Marji № 27.

Program od niedzieli 2-go do srody 5-go czerwca

TYLKO 4 DNII

TYLKO 4 DNII

Pocałunki które uśmiercają...

Dramat nastrojowy w 5-ciu aktach. W roli głównej niezrównana artystka włoska, słynna

Marja Carmi.

NAD PROGRAM: ŻUBRY W BIAŁOWIEŻY. (Zdjęcia z natury.)

Anons: Znakomita artystka warszawska **Mia Mara** wkrótce ukaże się w wielkim, wspaniałym dramacie wschodnim „Róża Haremu”.

Orkiestra koncertowa pod kierunkiem AL. SALZBERGA. — — — Bufolet cukierniczy przy teatrze.

Dla dzieci wejście wzbronione — — — Ceny miejsce zwykłe. — — — Szczegóły w afiszach i programach.

O nowej metodzie leczenia chorób płucnych.

Wewnętrzna terapia wzbogaciła się nowym środkiem leczniczym przeciw chorobom płucnym, a mianowicie, wynaleziony został preparat pod nazwą „Fagosol” który po nalezieniu w próbowaniu w klinikach i szpitalach znalazł natchymiasz wśród ogółu zastosowanie. Przekonano się bowiem, że „Fagosol” wywiera dodatni wpływ na wszelkie przejawy, towarzyszące tuberkulozie (suchotom) płuc, i że jest absolutnie nieszkodliwy dla przewodu pokarmowego. Prócz specyficznego działania na gruźlicę „Fagosol” z wymiennym wynikiem stosowany jest przy bronchicie, astmie, kokluszku, grypie, oraz leczy wszelkie zastarzałe kaszle i kataru płuc. Można przytoczyć tysiące wypadków, w których chorzy płucni dzięki „Fagosolowi” powrócili do zdrowia. Lekarze na mocy doświadczeń orzekli, że „Fagosol” jest bardzo cennym nowym środkiem przeciw chorobom płucnym, wobec czego stosować należy „Fagosol” szczególnie w tych wypadkach, gdy trzeba działać szybko i energicznie. „Fagosol” dostać można we wszystkich aptekach i składach materiałów aptecznych.

DOKTOR

Romuald Broniatowski

powrócił do Częstochowy ul. Panny Marji № 8. 409-

Choroby chirurgiczne i kobiece.

Przyjmuje od 4-6 po poł.

przedam 20 mórg ziemi, zabudowania gospodarskie, inwentarz i sklep spożywczy. Mykanów pow. Noworadomski Mikołaj Kuźnicki 538-

Jest świeże mięso końskie i wędliny ulica Krakowska 48 552-

gubiono kwit lombardu kasy Pożoz. Oszejedn. Nr 37828 549-

Teatr „LUDOWY”

ul. Krakowska № 13.

W niedzielę dnia 2-go Czerwca r. b.

Na cel dobroczynny ostatni raz

M^ł Szwarcenkopf

Sztuka 5 akt. G. Zapolskiej

Orkiestra własna.

Ceny miejsc od 60 fen. do 2 marek.

Początek o godzinie 6 po południu, koniec o 9¹/₂ wieczorem.

Bilety nabywać można przy kasie od godziny 3-ciej po południu.

TECHNIK BUDOWNICZY I ASEKURACYI

A. OLSZEWSKI

w Częstochowie, ul. Siódem Kamienio № 13.

Wykonuje plany i kosztorysy na budowę wszelkiego rodzaju budynków, mostów, dróg, kolejek oraz sprawdza rachunki za roboty budowlane.

Szacuje budynki do ubezpieczenia od ognia w Rząd. Inst. „Ubezpieczenia Wzajemne budowlil od ognia”. 644-

Stanisław Gawroński

P. Adwokat. Przysięgł.

Częstochowa, ul. Jasna 41

(d. F. Buchacza) m. 3.

Przyjmuje w poniedziałki i piątki w godzinach rannych i od 1-ej do 4-ej. 470-

gubiono broszkę pamiętkową w prześolu lejami od magistratu do okiarni Jackowskiego. Laskawy znalazca zechce zwrócić za wynagrodzeniem w Administracji „Gońca” dla M. 552-

Kucharka znająca się doskonale na gospodarstwie poszukuje zajęcia na przychodnią Wiad. w „Gońcu” 542-

Mężczyzna w średnim wieku pragnie się ożenić z wdową lub panną z posiłkiem, kandydatki proszone są o nadanie dokładnego adresu z warunkami w celu prowadzenia dalszej korespondencji i fotografii, dyskretnie zapewniona. Oferty w Gońcu sub S. P.

CÓRKA obywatela siemskiego, lat 22, przystojna, wykształcona i muzykalna, z majątkiem, szuka z powodu braku znajomości męża.

Panowie inteligentni i wykształceni raczą swe oferty (nie anonim) wraz z fotogr. przelać do Bksp. Dzień. Pozn. pod Nr. 4114. (agronomi mają pierwszeństwo).

Panna samotna skromna bez rodziny może dostać miejsce u pojedynczej osoby, Oferty w Gońcu sub. P. S.

Maturzystka poszukuje kondycji; p. przygotuje do wszystkich klas; łacina, matematyka ul. Panny Marji 53 m. 10 547-

OSOBA energiczna lat 38. poszukuje od 1-go Sierpnia lub Września posady gospodarz przy małym gospodarstwie wiejskim, u jednej osoby najchętniej na plebanji znajomość życia. Oferta w Gońcu dla „lat 38”

Nauczycielka szkoły średniej; specjalność niemiecki i arytmetyka, poszukuje kondycji na wakacje. Wiad. w Gońcu. 529-

Ochroniarka lat 28. poszukuje posady od 1-gó Września, gruntowna znajomość swego fachu i praktyka przy chorych. Oferta w Gońcu dla Ochroniarki. 551-

Pierwszy w Częstochowie chrześcijański skład, kupuje i sprzedaje różnego rodzaju meble, pianina, maszyny do szycia i t. p. po cenach umiarkowanych, oraz poleca całkowite umiobowanie, sypialni, stołowych, i t. p. ul. Panny Marji 73. obok parku. 416-

Hurtowy i detaliowy skład patefonów, gramofonów i części rowerowych. Repertuar gramofonów. Przeróbki maszyn do pisania ul. Panny Marji Nr. 19. 519-

„Underwood” polska maszyna do pisania i lampa projekcyjna z przezroczami do sprzedania. Skład patefonów ul. P. Marji Nr. 19. 520-

Zakład Stolarsko Modelarski Jana Pawłowskiego w Częstochowie ulica Zielona Nr. 31 przyjmuje roboty modelarskie

Kupię domek z ogródkiem. Wiad. w Gońcu 521-

Pokój umeblowany z elektrycznym oświetleniem do wynajęcia zaraz Szkołna 8. 541-

Futro damskie dobre kupię. Adres w Gońcu. 555-

Kupię fortepian lub pianino używane. Oferty w „Gońcu” 545-

Redaktor i Wydawca F. D. Wilkoszewski.

Odbito we własnych zakładach drukarskich „Gońca Częstochowskiego”